

تصیبات محاکم

تصمیم دیوان عالی تمیز بر نقض

در مورد عدم رعایت مجازات خفیف تر

محکوم علیه از حکم مزبور تمیز خواسته - دیوان عالی تمیز شعبه (۲) در حکم شماره ۹۹۷۶، ۴۳، ۲۰ تاریخ ۱۶، ۹، ۱۱ چنین رأی داده است:

«اعتراض در خواست کنندۀ تمیز خلاصه آنکه (تعیین مجازات بر طبق ماده ۴۴ قانون مرتکبین قاچاق مصوب اسفند ۱۳۱۲ در این مورد صحیح نبوده و از این جهت حکم محکمه مخالف قانون میباشد) بر حکم استینافی وارد است زیرا - محکمه استیناف باستناد خفیف تر بودن مجازات مقررۀ برای عمل مورد حکم در قانون مذکور از مجازات مقررۀ در قانون متبع در تاریخ وقوع عمل (قانون مصوب ۱۳۰۷) مجازات متهم را طبق قانون اخیر معین کرده بد حال آنکه هر چند حد اقل مجازات حبس در قانون ۱۳۱۲ کمتر از حد اقل حبس مقرر در قانون ۱۳۰۷ میباشد ولی با ملاحظه مساوی بودن حد اکثر مجازات حبس در هر دو قانون باضافه تعیین مجازات نقدی در قانون ۱۳۱۲ و عدم آن در قانون ۱۳۰۷ اصولاً مجازات قانون ۱۳۱۲ شدیدتر بشمار میرود و باوقوع عمل قبل از قانون ۱۳۱۲ تعیین مجازات بر طبق قانون مزبور مخالف اصول کاسی و ماده ۶ قانون مجازات عمومی محسوب میشود و بعلاوه در موضوع انومبیل متعلق بمنهم که از طرف اداره گمرک توقیف شده و مشار الیه طبق عرض حال تقدیمی بمحکمه بدایت آنرا مورد مطالبه قرار داده محکمه استیناف باستناد اینکه توقیف انومبیل مزبور بازاء جریمه بوده و جریمه او علاوه بر قیمت انومبیل میشود (ظاهراً منظور محکمه همین جریمه مورد حکم است) مدعی را محکوم به بطلان دعوی کرده و این قسمت از حکم نیز مخدوش و برخلاف اصول است زیرا بر فرض قانوناً جریمه هم بمهده محکوم علیه علاقه میگرفت

طبق ماده (۷) قانون مجازات مرتکبین قاچاق مصوب اسفند ۱۳۰۷ - مجازات مرتکب قاچاق علاوه بر ضبط عین مال حبس تأدیبی از شش ماه تا سه سال است طبق ماده ۴۴ قانون مجازات مرتکبین قاچاق مصوب اسفند ۱۳۱۲ - مجازات صدور طلا بهر صورت که باشد علاوه بر ضبط مال و پرداخت جریمه معادل دو برابر قیمت مال سه ماه تا سه سال حبس خواهد بود.

کسی بعنوان ارتکاب قاچاق طلای مسکوک مورد تعقیب مأمورین اداره گمرک واقع و در نتیجه عین طلاها را با انومبیل متهم گرفته و ضبط میکنند - متهم برای برائت خود به دیوان محاکمات مالیه متظلم و بواسطه قرار عدم صلاحیت بمحکمه بدایت متظلم میشود محکمه نیز قرار عدم صلاحیت صادر و پرونده برای رفع اختلاف بدیوان عالی تمیز ارجاع و در نتیجه احراز صلاحیت محاکم عمومی متهم بدانجا متظلم شده و مطالبه اشیاء ضبط شده را میکند - محکمه پس از رسیدگی طبق ماده (۷) قانون مجازات مرتکبین قاچاق مصوب ۱۳۰۷ متهم را بشتش ماه حبس تأدیبی و ضبط طلاهای مکشوفه به نفع دولت محکوم و نیز اداره گمرک را به تسلیم انومبیل مزبور بمنهم محکوم مینماید - هر دو از حکم مزبور استیناف داده - محکمه استیناف پس از رسیدگی و احراز جرم انتسابی و تطبیق مورد با ماده ۴۴ قانون مجازات مرتکبین قاچاق حکم مزبور را فسخ و متهم را علاوه بر ضبط مسکوکات کشف شده بتأدیه دو برابر قیمت و سه ماه حبس تأدیبی محکوم میکند و نسبت باستیناف اداره گمرک راجع بانومبیل چون جریمه متهم بیشتر از قیمت انومبیل توقیف شده او است حکم مزبور را در قسمت رد انومبیل فسخ و متهم را محکوم ببطلان دعوی مینماید -

و اصول قضائی و بدین مبنا قانونی بوده است بنا
بجهت مذکوره حکم مورد در خواست نیز به موجب
ماده ۳۰ قانون اصول محاکمات جزائی با اتفاق آراء نقض میشود...

با طرح قضیه در محکمه طبق مقررات ممکن بود اموالی از
او توقیف شود و حکم به بطلان دوی مدعی در مطالبه
انومبید با استناد مزبور و قبل از قطعیت حکم مخالف موازین

تصمیم دیوان عالی تمیز بر ابرام

در مورد تیرئه متهم بقاچاق از لحاظ موجود نبودن دلیل کافی

متهم را بعمل قاچاق دعوی محرز و حکم محکمه به تیرئه
مشار الیه مخالف قانون صادر گردیده) وارد نیست زیرا محکمه
حاکمه بلحاظ موجود نبودن دلیل کافی بر اینکه متهم جنس
موضوع اتهام را خود از خارج وارد کشور نموده و یا در
داخله با علم بقاچاق بودن برای کسب و تجارت خریداری کرده
باشد موجود نیست او را تیرئه کرده و گزارش مورد استناد
اداره گمرک دلالی بر تشخیص کیفیت عمل در نتیجه مشاهده
و یا شنیدن بنحوی که عمل را با ماده مربوط بمجازات قاچاق
اشیاء ممنوع ورود و تفسیر آن تطبیق کند، ندارد تا حکم
محکمه از آن جهت قابل خدشه باشد و بالجمله چون اعتراض اصولی
و قانونی مؤثر نقض بر حکم مورد تقاضای در خواست تمیز
بنظر نمیرسد با اتفاق آراء ابرام میگردد.

کسی متهم با ارتکاب قاچاق مقداری پارچه ممنوع ورود
شده و اداره گمرک مبلغی بعنوان جریمه از او اخذ کرده.
متهم عرضحال برائت بمحکمه بدایت داده. محکمه در
غیاب اداره گمرک متهم را تیرئه و در مرحله اعتراض و
استیناف نیز حکم مزبور تنفیذ و تأیید میشود.

اداره گمرک از حکم مزبور تمیز خواسته. دیوان
عالی تمیز شعبه (۲) پس از رسیدگی در حکم شماره
۱۰۳۷۹۲۰۶۱ بتاريخ ۱۶۹۲۳ چنین رأی داده
است:

«اعتراض عمده اداره گمرک بر حکم مورد در خواست
تمیز خلاصه و بالنتیجه آنکه (طبق گزارش مأمورین
کشف قاچاق در این مورد که خلاف آن ثابت نشده ارتکاب

تصمیم دیوان عالی تمیز فرانسه

راجع بصلاحت مستنطق در مورد وقوع عمل کلاه برداری

پس از رسیدگی چنین رأی داده است:
(اعتراض مستدعی تمیز بخلاصه آنکه « محکمه
استیناف برخلاف مواد اصول محاکمات جزائی قرارصلاحت
مستنطق (متلوسن) را برای رسیدگی بانتهام مستدعی تمیز

دیوان عالی تمیز فرانسه در موضوع قرار صلاحتی
که محکمه استیناف (.....) راجع بانتهام مستدعی تمیز
بکلاه برداری صادر کرده و قرار مزبور مورد اعتراض متهم
واقع شده در حکم شماره ۱۴۲ مورخ ماه دسامبر ۱۹۳۵

بجرم کلاهبرداری صادر کرده در صورتیکه منطوق حکم مزبور با دلائل آن مخالف و خود دلائل نیز بایکدیگر متضاد هستند و باینجهت قرار مزبور معلول و دارای اساس قانونی نیست زیرا در عین حال که در حکم مزبور عملیات تقلب آمیز متهم را عبارت از دستوری دانسته که متهم بوسیله تلفون یا نامه از پاریس بمدعی خصوصی داده باوجود این معتقد بصلاحت مستنطق (منتلوسن) شده در صورتیکه ماده ۶۳ قانون اصول محاکمات جزائی مستنطق محل وقوع جرم یا محل اقامت متهم را صالح برای رسیدگی باینگونه جرمها دانسته و در این موضوع متهم ساکن پاریس و در حقیقت جرم مورد ادعا در این شهر وقوع یافته است .

نظر بآنکه تعقیب متهم بواسطه خسارتی بوده که از عمل او بمدعی خصوصی رسیده و عمل مزبور که مورد اتهام بکلاهبرداری است بوسیله تلفون یا فرستادن نامه صورت

گرفته و مدعی خصوصی دستور انجام آن عمل را بوسیله مزبور در (منتلوسن) دریافت کرده که در حقیقت عمل متهم در آن محل اثر خود را بخشیده است .

و نظر بآنکه محکمه استیناف باستناد وضعیت مزبور حقا مستنطق محل دریافت دستور عمل را صالح برای رسیدگی دانسته است .

و نظر بآنکه هرگاه عمل مورد اتهام عبارت از مجموع عملهای مختلفی باشد که از لحاظ وصفهای قانونی مورد نظر واقع شود البته قاضی محلی که يك قسمت از عمل مورد اتهام در آن محل کامل شده و انجام یافته صالح برای رسیدگی است و جرم کلاهبرداری نیز از این قبیل است بنابراین اعتراضات متهم وارد نیست و رد میشود .

ترجمه از مجموعه آراء تمیزی فرانسه سال ۱۹۳۵

شماره ۱۰ .

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی